

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ**CUMHURİYET MECLİSİ**
TUTANAK DERGİSİ

8'inci Birleşim
1 Şubat 1994, Salı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. GELEN EVRAK	618
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
A. GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	
1. TKP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Angolemlî'nin, "İskân ve Eşdeğer Mal Uygulamaları"na ilişkin gündem dışı konuşması. - İçişleri Bakanı Sayın Taner Etkin'in ilgili yanıtı.	620-628
2. UBP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Tansel Doratlı'nın, "Sağlık Sorunları" ile ilgili gündem dışı konuşması. - Sağlık Bakanı Sayın Ergin Abdullah İlktaç'ın, ilgili yanıtı.	628-645
3. UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın İrsen Küçük'ün, "Tarımsal Mücadele" konulu gündem dışı konuşması. - Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanı Sayın Ferdi S. Soyer'in ilgili yanıtı.	646-654
B. ONAYA SUNULANLAR	
1. Başbakanlığın, Seçim ve halkoylaması (Değişiklik) Yasa Tasarısının komitede ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi.	655-660
C. BİLGİYE SUNULANLAR	
1. UBP Girne Milletvekili Sayın İlkay Kamil'in, yurt dışı izin istemine ilişkin Tezkeresi.	661

I. GELEN EVRAK

YASA TASARILARI:

1. Motorlu Araçlarla Yolcu ve Eşya Taşınması Denetim (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:11/1/94) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 28.1.1994) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine) (Halkın Bilgisine)

2. Seçim ve Halkoylaması (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:12/1/94) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 28.1.1994) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine) (Halkın Bilgisine)

TEZKERELER:

3. Başbakanlığın, Seçim ve Halkoylaması (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No:12/1/94), Komitede ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 28.1.1994)

BİRİNCİ OTURUM

Açılış Saati: 10.50

BAŞKAN: Ayhan Halit Acarkan

KÂTİP : Hakan Ataker

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin III'üncü Dönem, 1'inci Yasama Yılı'nın, 8'inci Birleşimini açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır. Gündem gereği görüşmelere geçiyoruz.

Birinci madde Başkanlığın Genel Kurula Sunuşlarıdır. Bu kısımda önce gündem dışı konuşmalara yer verilecek, daha sonra onaya ve bilgiye sunuş işlemleri yapılacaktır. Üç gündem dışı konuşma istemi vardır.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Angolemlî'nin İskân ve Eşdeğer Mal Uygulamalarına ilişkin gündem dışı konuşma istemidir.

2. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Tansel Doratlı'nın Sağlık Sorunları ile ilgili gündem dışı konuşma istemi.

3. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın İrsen Küçük'ün Tarımsal Mücadele konulu gündem dışı konuşma istemi.

Sıra ile gündem dışı konuşma isteyen arkadaşlara söz vereceğim. Önce Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Angolemlî. Okur musunuz lütfen?

KATİP -

25.1.1994

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Önümüzdeki ilk birleşimde "İskân ve Eşdeğer Mal" uygulamalarına ilişkin gündem dışı konuşmak istiyorum. Bu isteğimin işleme konulmasını saygılarımla arz ederim.

Hüseyin Angolemlî
TKP Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN- Buyurun Sayın Angolemlî.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; iskân ve eşdeğer mal uygulamalarına ilişkin sorunlar yirmi yıldan beri sürmektedir ve bu sorunların temelinde değerli arkadaşlar, partizanlık ve ciddiyetten uzak tavırlar yatmaktadır. Bu konularda bir çok yurttaşlarımızın hakları göz göre göre yenmiştir. Hakkı yenen yurttaşlar tedirginlik içerisinde dirler. Güneyde bıraktıkları kaynakların kıymetleri belirlendiği günden itibaren hiç değiştirilmemiş, sabit bırakılmıştır ama, Kuzey'deki kaynaklar durmadan değer kazanarak, bu Güney göçmenlerimizi büyük haksızlıklara uğratmıştır.

Değerli arkadaşlar; yıllar önce Güney'deki bir kaynağın değeri yüz olarak, yüz birim olarak biçilmiş, aynı tarihte Kuzey'de aynı kaynağa benzer bir kaynağın değeri örneğin yüz olarak tespit edilmiştir. Ama aradan geçen yıllar içerisinde Kuzey'deki kaynak on misli, yirmi misli yükselmiş, ama Güney'deki yerinde kalmıştır.

Şimdi Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; partizanlık, ülkemizi kemire kemire bugün içinden çıkılmaz bir duruma getirmiştir. O dönemlerde, yandaşı olanlar puanlarını erken erken çıkartabilmişler ve gidip, o dönemde kaynaklara talip olabilmişlerdir. Ama puanlarını çıkartamayanlar, yıllar sonra puanları çıkanlar ise aynı kaynaklara aynı puanlarla başvuramadılar. Daha açıkçası, bunu biraz daha açarsak değerli arkadaşlar; örneğin 10 yıl önce 100 puanı olan bir arkadaş, Kuzey tarafında bir arsa aldı, ama 10 yıl önce 100 puanı olan diğer bir kişi, puanı geç çıktığı için, aynı arsaya başvurduğunda, Kuzeydeki bu kaynak 100 değil, 500 puana dayanmıştır. Dolayısıyla göz göre göre Güneyde bıraktıkları kaynaklar aynı olmasına karşın, Kuzeyde değerli arkadaşlar; yandaşı olan, puanını önce çıkaran faydalanmış, diğeri ise bundan büyük zarar görmüştür.

Şimdi, değerli arkadaşlar; bir örnek vermek isterim. Mağusa Karakol bölgesinde 145,000 puan olan arsalar, aradan birkaç yıl geçtikten sonra 220,000 puana fırlamış, biraz zaman geçtikten sonra bir kulp bulunmuş, deniz görürmüş bu arsalar denmiş ve 300,000 puana çıkarılmış.

Dolayısıyla değerli arkadaşlar; Güney tarafında bırakılan kaynakların kıymetleri hiç değiştirilmeden, örneğin Sayın Fadıl Demirciler'in Bakan olduğu dönemde, puanı elinde olan bir kişi, 145,000 puana arsa alabilmiş, ama daha sonraki dönemde puanını zorla çıkarabilen bir kardeşimiz, aynı arsaya gittiğinde kendisinden 300,000 puan istenmiştir. İşte göz göre göre insanlarımız bu şekilde sevgili kardeşlerim zarara uğratılmışlardır.

Şimdi değerli arkadaşlar; yine ülkemizde özellikle 1990 yılından sonra partizanlığın doruğa çıktığı dönemde de çok acı gerçeklerle karşı karşıya kalınmıştır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kişiler puan durumlarını düzeltirken, evlerinin hemen yanbaşıda, avluları sayılacak arsaları da, tarlaları da zamanında bu kişilere, kira mukabilinde bu kişilerin tasarrufuna verilmişti ve öncelik olarak eşdeğer mal konularında evlerinin dibinde olan, avluları sayılan bu arsaların, bu arazilerin ilgili kişilere verilmesi için bir öncelik kendiliğinden oluşmuştu.

Fakat daha sonra sözlerimin başında söylediğim gibi partizanlık, taraf tutma nedenlerinden başka kişilere, sevgili kardeşlerim, başka kişilere ev sahiplerinin dibindeki, hatta avluları dahi başka kişilere vermişlerdir. Bu kişilerin elinden alınan, bu kişilerin ellerinde eşdeğer puanları olmasına rağmen, bu şekilde çok sayıda yurttaşımız vardır. Elinden alınan ile, partizanlık nedeni ile kendisine verilen kişiler arasında ihtilâf doğmuştur ve bugün toplumumuzda büyük bir sorun olarak bu karşımızda durmaktadır. Bu benim avlumdur, bu benim hakkımdı, sen gittin arka buldun, geldin ve benim avlumu aldın. Cesaretin varsa gel gir avluma da seni göreyim şeklinde arkadaşlar, sürtüşmeler başlamıştır. Ben bugün gündem dışı konuşmayı daha çok bunun için aldım ve uyarıyorum ilgilileri, bu sorunlar patlak vermeden, yaralar açılmadan önlem alalım. Aksi takdirde açılacak olan yaraları sarmaya gücümüz yetmeyecektir sevgili kardeşlerim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bunun bir örneğini vereceğim size. Bu da Yeni Boğaziçi Köyünden Zeki Manioğluları yurttaşımızın başından geçmiştir. Bu kardeşimiz 1979 yılından beri avlusunu tasarrufunda bulundurmaktadır, kirasını ödemektedir. Defalarca ilgilileri uyarmasına rağmen, bu kaynak pakete konmuş ve dönemin hükümeti olan UBP yandaşı bir kişiye göz göre göre verilmiştir sayın milletvekilleri. Elinde eşdeğer puanı olacak, her şeyi olacak, avlusu olacak ve kendileri o zaman UBP'li olmadıkları için bu işin üzerine yürünecek, pakete konacak ve bir başka şahsa verilecek. Bunu ve buna benzer

uygulamaları tesvip etmek olanaksızdır. Böyle olaylar çok olmuştur. Ben bir tek örnek verdim. Bu olayların bir kısmında da taraflar çağrılmış, koçanlar verilmiş olmasına rağmen, taraflar uyuşturulmuş, koçanlar iptal edilmiş ve taraflara bir başka yerlerden kaynaklar verilebilmiş ve barış sağlanabilmiştir. Ben bu kürsüden ilgilileri göreve çağırıyorum. Bu sorunlar patlama noktasına gelmiş bulunmaktadır. Yetkililerin harekete geçip, bu tür özellikle avluları, evlerinin dipleri başkalarına verilenlerin durumları ele alınsın, bu sorunlar çözülsün, araya girilsin ve barışçıl yollardan çözümler aransın sayın milletvekilleri. Aksi takdirde sözlerimin başında da söylediğim gibi, toplumumuzu çok zor günler beklemektedir. İç barışımızın önemi göz önünde bulunularak, yetkilileri bir kere daha eğilmelerini çağırır, hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Angolemlî.
Buyurun Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANİ TANER ETKİN - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Toplumcu Kurtuluş Partisi Milletvekili Hüseyin Angolemlî arkadaşımızı dinledik. Bu dönemde iskân işlerinden sorumlu bir bakan olarak bu aşamada söyleyebileceğim, Sayın Angolemlî'nin söylediklerini teyitten ibaret olacaktır. Bir aylık süre içerisinde benim yaptığım tespitlere göre, maalesef bugüne kadar iskânda ortaya çıkan bütün sorunlar değilse bile, bu sorunların %95'i belki daha fazlası İskân Bakanlığının aldığı kararlardan, verdiği kararlardan kaynaklanmaktadır ve bu kararlar ve uygulamalar sonucunda, yine üzümlere belirtmek isterim ki, vatandaşlarımız da birbirine kırdırılmıştır. Ve bu vatandaşlarımız arasındaki sorun, sorunlar hala daha devam etmektedir. Görevi devralalı bir ay oldu. Güven oylamasından sonra 18-19 gün oldu, iskân sorunu ile bana gelen vatandaşların tümünün, tümünün diyeceğim getirdiği sorunlar maalesef tekraren söylüyorum, zamanında alınan kararlardan kaynaklanan sorunlar oldu. Birinin tahsisinde olan, bahçesi tahsisindeyken bir başkasına koçan verilmiş. İfrazlarda bile sorunlar yaratılmış. Topraklandırma Komisyonlarının verdikleri haklar çerçevesinde aldıkları tahsislere göre yapılan, gösterilen sınırlar daha sonra koçan aşamasına geldiğinde, Tapudan verilen ilgili yetkili memurların çizdiği sınırlar, yani ifraz yapılırken, bir bakıyoruz ki, adamın ya garajı da alınmış, obürünün bahçesinin içerisine girmiş ifrazat veya bahçesi büyük ölçüde yıllardır kullandığı bahçeyi bir öteki vatandaşın koçanına yazdırmış. Bunlar bilinçli mi yapıldı? Bunların tespitini yapıyoruz. Bilinçsiz mi yapıldı, yoksa incelenmeden mi yapıldı? Zannediyorsam bilinçli yapılanların yanında incelenmeden kâğıt üstünde ofiste yapılan değerlendirmelerin de bir sonucudur.

Benim kısa sürede yaptığım tespitler bunlardır. Bu nedenle seçimlerden sonra, Erken Genel Seçimlerden sonra ben de diyorum ki, ben de bir politikacıyım, bu nedenle rahat konuşmam gerekir. Politikacının elini iskân işlerinden çekmek lazım. Politikacı denetleyici olacak, bakan denetleyici olsun diyorum. Ve bu düşünce ile, bir aylık bir süredir bir çalışma yaptırđım. Bunun ilk aşamasının sonucuna ulaştık. Bugün zannediyorsam yeni yasal yapılandırma için hazırlanan Değişiklik Yasası taslak olarak Başsavcılığa, Hukuk Dairesine sunulmuş olacaktır. Belki hafta sonuna onlardan gerekli mütalaayı da alacağız ve Bakanlar Kurulunda görüşüldükten sonra yüce Meclise sunacağız. Komitelerden herhalde geçtikten sonra, Genel Kurulda da öngördüğümüz yeni yapılandırmayı hep birlikte tartışmış olacağız.

Bütün ortaya konulan sorunlar gerçek sorunlar. Puan değerlerinin artırılması, kuzeydeki mal varlıklarının o da bir gerçek. Güneydeki mal varlıklarının puanlarının hiç artırılmadığı veya çok az bir miktarda artırıldığı o da bir gerçek.

Komşu..., iki arsa örneği verildi biraz önce. Doğrudur.

O örnekte değilse bile ben genel konuşuyorum. Komşu iki arsanın birinin değeri 100 iken ötekini 500 olduğu bir gerçektir. Ama yasalara bakıyorum, yasaların verdiği bir yetkiye dayanılarak bu yapılmış. O da bir gerçek. Ama yasalar yapılırken vatandaşı mağdur etmeyecek şekilde yapılması da gerektiğine inanıyorum. Şimdi biz, yeni düzenlemeye giderken, bütün bunlara el atabilecek miyiz, onun tartışmasını yapıyorum uzmanlarla şimdi. Attığımız takdirde, bu iskân işi ne hale gelecek? Bir yirmi yıl daha mı isteyeceğiz? Yoksa bir yerde işlemleri süratlendirip, sonuca mı gideceğiz? Bizim düşüncemiz işlemlerin süratlendirilip, süratle sonuçlandırılması çalışmalarını başlatılırken, çok bariz bir şekilde yapılan haksızlık varsa, bu haksızlıkları da düzeltecek bir mekanizma kurmaktır. Onun çalışmasını yaptık, gelecek burda tartışacağız, sizlerin önerileri belki komite safhasında olacaktır, onları da dikkate alacağız. Bu sorun, iskân sorunu genel bir sorundur. Yani iktidarın veya sadece iktidarın bir sorunu değildir. Bu sorun hepimizi, bütün halkımızı ilgilendirir. Umudum odur ki komite aşamasından başlayarak, bütün milletvekilleri, insanımıza, halkımıza bu iskân sorununu işkence halinde gören insanımıza yardımcı olacak bir tutum içerisinde ve anlayış içinde olacaklardır. Ben buna inanıyorum. Genel bir sorun olarak bunu ele almamız gerekir ve birlikte en uygunu, en güzeli, en adili olacak bir sistemi, birlikte oturtmamız gerekir diye düşünüyorum.

Bu çerçevede haksızlık yapılmaması, partizan düşüncelerle kararlar verilmemesi için de tedbirler düşünülmüştür. Açıklık politikası dediğimiz sistem içerisinde kaynaklar ilân edildikten sonra bu kaynaklara kimlerin ilân ettikleri, hangi statü ile, yani hangi haklı, hangi eşdeğer veya tahsis hakkıyla müracaat ettiği, elinde ne puan olduğu da halkımızın bilgisine getirilsin diyoruz. Bu da bittikten sonra verilen karar da açıklansın diyoruz. Böylece hak sahipleri de kimin hangi kaynağa müracaat edildiğini ve verilen kararın hangi ölçüler içerisinde verildiğini kendisi görebilecek kendisi o şekilde değerlendirmesini yapabileceki, itirazı varsa itirazını da gönderip anında yapabilecek ve hakkını alabilecek.

Bu vesileyle ben bunları söylemek istiyorum. Bunun ötesinde bu aşamada söyleyebilecek bir şeyim yok. İnşallah bu düşündüğümüz yasal düzenlemeyi Şubat sonuna tamamlayacağız ve Şubat sonundan itibaren Martın ilk haftası içerisinde şu anda bu gerek- çelere dayanarak durdurduğumuz değil de dondurduğumuz iskân işlemlerini de süratli bir mekanizma ile açmış olacağız. Bu fırsattan istifade ederek şunu da vurgulayım. Yanlış bir değerlendirme yapılmış. Ben iskânın yasal yapısının değişikliği ile ilgili işlemlerin Şubat sonuna biteceğini söyledim. Yoksa iskân işlemleri bir çırpıda Şubat sonu hemen bitirilecektir anlamında bir açıklamam olmamıştır. Sizin de bilginize getirmek istiyorum. Ama Şubat sonu bir hedeftir. Yapılandırılma bitirilecek ve Martın ilk günlerinde uygulamalar süratle başlayacaktır diyorum.

Bu aşamada benim söyleyeceğim bunlardır.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

- 628 -

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Bakan. İkinci konuşmacı Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Tansel Doratlı'nın, "Sağlık Sorunları" ile ilgili gündem dışı konuşma istemidir. Okur musunuz?

KÂTİP -

25.1.94

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Sağlık sorunları ile ilgili durumun, gündem dışı konuşmamın kabulünü saygılarımla arz ederim.

Dr. Tansel Doratlı
Ulusal Birlik Partisi
Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Milletvekili.

TANSEL DORATLI (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni Koalisyon Hükümetinin sağlıktaki bilinçsiz ve partizan tavırlarından dolayı ortaya çıkan sorunları dile getirmek istiyorum. Önce ifade etmekte yarar gördüğüm bir konu vardır. 1974'den bu yana sağlıktaki gelişmeleri gözardı etmemek gereklidir. İlk yardım hizmetleri boyutunda çağdaş ve güvenilir bir seviyeye çıkartılan sağlık hizmetleri, Ulusal Birlik Partisinin eseridir. Pansuman, yara tuvaleti, pratisyen hekimlik ve küçük cerrahi hizmetleri seviyesinde olan, doğru dürüst binası bile olmayan, ayrıca Kızılay'ın verdiği hizmetlerle desteklenen sağlık hizmetleri bugün koruyucu, teşhis ve tedavi edici tüm branşları içeren çağdaş ve güvenilir bir seviyeye getirilmiştir.

Teşhiste ve tedavide gerekli alt yapısı hazırlanmış, daha da geliştirmeye uygun hale getirilmiş, halkımıza layık seviyede hizmet vermek için çaba harcanmıştır.

Fakat yeni Koalisyon Hükümetinin Sağlık Bakanı, iki aya yakın bir süredir ne yapmaktadır? Sağlık Bakanlığının yeni ek binası ile meşgul olmuş derken, hastanelerimizi ziyaret ederek, özellikle Gazi Magosa Devlet Hastanesinde 0 3'den alınan personelin kimini durdurmuş, kimini görmemezlikten gelmiştir.

Gönül isterdi ki bunların yerine, Sayın Bakan gezilerinde hastanelerin halkımıza hizmet vermek yönünden kalite ve kantitesini yoklayabilsin, eksiklikleri görebilsin.

Örneğin; Gazi Magosa Devlet Hastanesinde bir aydan beridir acil servis hizmetleri, genel cerrahi, ortopedi ve travmatoloji hizmetleri ile bu hizmetler bölgenin en hayati acil hizmetleridir, peltek bir duruma gelmiştir. Bu sorunlar halkımızı bezdirdiği gibi, acil tehlike de arz etmektedir.

Sayın Bakan bıraksın Bakanlık ek binası ile uğraşmayı, bıraksın mazaret saymayı, bıraksın enkaz aldık lafları ile seçim yatırımı yapmayı, teslim aldığınızı ileriye götürmeyi çabalamasını rica etmekteyiz. Enkaz aldık derken, her şeyi enkaz haline çevirmeyelim. Mazaret saymakla başarı elde edemezsiniz. Gazi Magosa Devlet Hastanesinin acilen genel cerraha, ortopedi ve travmatoloji uzmanına ihtiyaç vardır.

Oraya haftada iki gün 9.00 ile 13.00 arası bir ortopedist göndermekle bölgenin acil ihtiyacının karşılanmayacağını siz de bilirsiniz. Yasaya göre uzman doktor şehir dışına "on call" olduğu zaman çıkamazken siz orada uzman bulundurmamaktan suç işliyorsunuz. Özellikle 26.1.1994 tarihinde Gazi Mağusa Devlet Hastanesinde görevli ne bir cerrah ne de bir ortopedi travmatoloji uzmanı vardı. Vukubulan bir trafik kazası sonucu yaralanan hasta pratisyen hekimin, acil serviste nöbetçi pratisyen hekimin çaresiz ve çırpınışlarına kalmıştı. Çünkü tek olan uzman doktor da o gün resmen izinli idi. Sağdan soldan çırpınarak uzman doktor aranırken ben tesadüfen rastladım ve olaya yardımcı oldum. İnsan hayatını tesadüflere bırakan bir sağlık bakanı dünyada görülmemiş ve rastlanmamıştır. Bir de acil servis hizmetlerini yürüten hekim kadrosu seçimden bu yana eksiktir. Haftanın çoğu günleri saat 14.00'e kadar acil serviste doktor yoktur. Sayın halkımız buralarda çaresiz bırakılmaktadır. Öylesine ki onu oraya bunu şuraya derken hastanemizin poliklinik hizmetleri de aksamaktadır. Geçmiş hükümet döneminde bunlar yaşanmamış, gerektiğinde acil eksiklikler Türkiye'den 24 saat içerisinde doktor getirilmiş, halkımızın can güvenliği büyük bir sorumlulukla güvenilir biçimde yerine getirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; yani Koalisyon Hükümetinden bu hizmetleri daha ileriye götürme çabasını beklerken enkaz aldık diye diye enkaz haline getirmemesi en büyük temennimizdir.

Sayın Başkan sayın üyeler; dikkatinizi çekmek istediğim ikinci bir konu da iş yapıldığını göstermek pahasına insan haklarının çiğnenmesidir. 28.1.1994 tarihinde Lefkoşa-Gazi Mağusa anayolu üzerinde Devlet Karayollarına bağlı işçilerin yol kenarındaki otları sökmek için yağmur ve fırtına altında, hiçbir koruyucu önlem almadan, ne bir yağmurluk ne de bir şapkaları olmadan insan sağlığına ve insan haklarına aykırı bir biçimde çalıştırıldıklarıdır. Çalışmak ve çalıştırmak ana

hedefimizdir. Fakat ne Nazi Almanya'sını ne de Yahudileri bizlere lütfen hatırlatmasın. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim sayın milletvekili.
Sayın Bakan Buyurun.

SAĞLIK BAKANI ERGİN A. İLKTAÇ- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir kere önce şunu peşinen söylemek isterim. Muhalefet milletvekilliğinin nasıl yapıldığını herhalde özel kurs açacağız ve Ulusal Birlik Partisinden gelen değerli milletvekili arkadaşlarıma bu konularda nasıl muhalefet milletvekilliği yapılacağını öğretmemiz gerekecek bir.

İkincisi; eğer buna da ihtiyaçları olacağına inanırım. Biraz araştırmacı yanlarını zahmet edip ortaya koyabilselerdi bu Meclis kürsüsünü öyle fuzuli mişli mişli kelimelerle ve ifadelerle meşgul etmemiş olacaktı.

Peşinen şunu söyleyim. Tutanaklarda geçmiş dönemlerde bizim nasıl muhalefet milletvekilliği yaptığımız ortadadır. Dolayısıyla bu konuları etüd ederek de öğrenilebilir, araştırılada bilinir.

Dolayısıyla, biz sanki DP-CTP Hükümet Protokolünün imzalanması ile başlayan süreci, eğer hesaplayarak yapmışsa Sayın Doratlı arkadaşım, böyle beş aydan beridir Hükümet oyunu oynuyoruz da, hiçbir iş yapmıyormuşuz gibi aritmetiksel hataya da düşmüştür.

TANSEL DORATLI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Konusu acildir.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Araştırsın. Sağlık Bakanlığını devraldığımız günden bugüne kadar yaptığımız faaliyetler, icraatlar da ortadadır. Biz bilinçsiz ve partizanca icraat yapmışız. Teessüf ederim, Meclis kürsüsünden bu ifadeleri kullanan arkadaşlarıma. Geçen hafta rahatsızdım, dolayısıyla bu kürsüden yine aynı şeyler söylenmiştir eski Sağlık Bakanı arkadaşım tarafından.

Eğer Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim zamanı sizin 0-3 kaleminden bir gecede partizan amaçlı oy uğruna size hizmet etmek için, vatandaşa partiye değil, size hizmet etmek için aldığınız işçileri çalıştırmanız gereken statünün üstünde değişik çalışma koşullarında çalıştırdığımızdan ötürü Sayıştaylığın Bakanlıklara gönderdiği yasa dışı usulsüz istihdam yapılmıştır, gerekenin yapılması uyarılarına uymamız partizanca bir davranış ise, evet Ergin Abdullah DP-CTP Koalisyonunun Sağlık Bakanı bu partizanca uygulamasını sürdürmeye devam edecektir.

Eğer usulsüz ve ve yasa dışı, altınız çiziyorum ikisinin de. Hem usulsüz, hem yasa dışı istihdam yapılmıştır uyarısına kulak arkası tıkayacaksak biz bu uyarılara, o zaman devletin belli çarklarının tıkanmasına göz yummuş olacağız demektir. Biz partizanlık yuvası haline getirdiğiniz hastaneleri, partizanlık yuvasından kurtarmak için uğraşıyoruz. Afişçilerinizi ve diğer seçim amaçlı kullandığınız, hiçbir efsafa haiz olmayan, aranan koşulları taşıyıp taşımadığının araştırılması bile yapılmadan, sırf Ulusal Birlik Partisinin afişlerini asmıştırlar veya bir başka görevde hizmet etmişlerdir Ulusal Birlik Partisine veya onun bir yöneticisine diye, hastaneleri partizanlık yuvası haline getirdiniz.

Herkes sırtını bir dayıya, bir abiye, ablaya dayadı. İdari hiyerarşik yapı, düzen kalmadı sağlık servislerinde. Ve biz işte bu bozulan idari hiyerarşik yapıyı yeniden çalıştırmaya, disiplini, otoriteyi yeniden sağlık servislerinde görmeye çalışmayan, tıkanan, duran hizmetleri yeniden işleterek yörüngeye sokmaya gayretle çalışıyoruz. Ama ne yazık ki, dayı dönemi, abi abla dönemi kapandığı için, bazı siyasi arkadaşlarımız da halen eski alışkanlıklarını sürdürmekte ve hatta bize ricalarda bulunup, bu tür olumsuz imajları ortadan kaldırmak için attığımız adımlara engel olmaya çalışmaktadırlar.

Lütfen, rica ediyoruz bize gölge etmesinler, başka ihsan istemiyoruz. İcraatlarımızı Yasaların, Anayasanın ve mevcut sistematüğün içerisinde dönmesi gereken çarkların döndürülmesi için enerjimizi harcamaya çalışıyoruz.

Gelelim ortopedist açığına ve cerrah açığına. Mağusa Hastanesinde sadece bu iki şey değildir eksik olan.

Geçmiş yıllarda Mağusa'ya hizmet etmek için genel ortopedistin nasıl başka tarflara aktarıldığını bilmeyen yoktur. Hangi gerekçelerle Mağusa'dan başka bölgeye nakil edildiğini herkes bilmektedir. Ben burda onu tekrarlamayacağım. Biz göreve geldik, göreve geldiğimiz gün nezaket ziyareti yaptığımız Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı, Kolordu Komutanlığı başta olmak üzere bütün ilgililer nezdinde nezaket kurallarını da nerdeyse aşarak acil önlem alınması için Güvenlik Kuvvetlerinde şu anda görevde bulunan ortopedist uzman arkadaşlarımızın çıkarılacak bir emirname ile acil vakalarda arandıkları, çağrıldıkları takdirde derhal Mağusa Hastanesine hizmete koşabilmeleri için gereken girişimleri yaptık. Söylüyorum, ilk gün nezaket ziyaretini yaptık, Kolordu Komutanını arkasından Güvenlik Kuvvetleri Komutanına. Ve bugün hizmetlerin aksamaması için aldığımız geçici tedbir vardır. İnsan hayatıdır sözkonusu olan. Her gün kaza olmaktadır. Her saniye bu tür can alıcı konuda olay yaşayabilmekteyiz. Rica ettik, olası büyük bir faciayı önleyip can kaybını asgaride tutabilmenin yolu bu tür acil önlemlerin alınmasından geçer. Bilahare kalıcı çözümü bunun kadro ihdas edilmesi ve bu kadrolara ihdasıyla birlikte diğer anomalileri ve ihtiyaçları çözebilecek önlemleri hayata geçirmektir. Güvenlik Kuvvetleri ile mevcut ortopedistlerin ve diğer hatta gereksinim duyduğumuz dahiliyeciler ve diğer alanlardaki açıkları kapatmak için temaslarımızı sürdürürken Salı ve Perşembe günleri de rutin hizmetlerin aksamaması için rotasyon usulü Girne ve Lefkoşa Hastanelerinden birer ortopedisti Mağusa'ya rutin hizmetler içindir, o hizmet sektörünün, o birimin durmaması için de böyle geçici bir tasarruf, geçici bir uygulamaya yöneldik. Beklemiyoruz biz Mağusa'daki ortopedist açığının sorumluluğunu taşımış arkadaşlardan bize bu uygulamalar hakkında alkış tutsunlar. Gerçekten bunu beklemiyorum. Ama en azından kendilerini insafa davet ediyorum ve lütfen getirecekleri konuları biraz araştırsınlar. Araz Yiğittürk'ün geldiği yere gitmesini direktif olarak verdiğimde hasta yatağımdan beni rahatsız edip telefoniyen kaldıran arkadaşım lütfederdi ve bu konuda da gündem dışı konuşma yapmak istiyorum, var mı yaptığın bir çalışma deyip bilgi isteyebilirdi. Fakat ne yazık ki tabii dediğim gibi, çünkü bu işlerden ötürü biz onurlandırmayı,

taltif edilmeyi beklemiyoruz ama yapılan çalışmalar hakkında usul yönünden, yöntem yönünden en azından bilgi istenmesi bile parlamenter demokratik sistemin diyalogcu yaklaşımlarının bir gereğidir. Ama tabii ki bu da olmamıştır.

Ben şahsen Sağlık Bakanlığının ne ek binasıyla meşgul oldum, ne de düşünün ilgilendim sayın arkadaşlar. Ben bizzat Sayın Bakana söyledim, gazeteciler günlerce peşimde koştu, günlerce bu konu hakkında benden bilgi istediler, ben dedim ki kendilerine, ve şu ana kadar bir açıklama yapmadım, ama her gidip gelen heyette dahil olmak üzere bu konuda soru sorulmaktadır, malumat istenmektedir. Onun için açıklama yapmaka gerekebilir, bilgisine getirdim hatta bu konuyu.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Ben ne dedim?... Ben ne dedim?...

ERGİN ABDULLAH (Devamla)- Ben değilim. Hayır herhangi bir şikayet için söylemiyorum. Ama sanki bu konuyu ben istismar ettim gibi bu kürsüden gelip bu konuların konuşulması arkadaşlar bir düzey işidir. Politikada düzey çok önemlidir. Onun için dedim başta, muhalefet milletvekilliğinin yapılmasının asgari koşulu getirilecek konuların düzeyiyle bellidir.

Düzeyi ile ölçülür. Bu da onun gibi algılanması gereken bir konu olarak ben algılıyorum ve bu konuyu da geçiyorum. Biz hizmetleri tesadüflere bırakmadık. Anlatmaya çalıştığım gibi, tesadüflere bırakmış olsa idik, sıkıntıları yaratan ve çözen merci olması gereken makamlara havale edip işin içinden çıkardık. Ama bizim sorumluluk anlayışımız, bizim sağlık hizmetlerine bakış anlayışımızın özünde insan vardır ve insana hizmet bize göre önde gelmektedir. Partiye hizmet değil. Bizim aradığımız koşulla birincisi vatandaşa hizmettir, devlete hizmettir. Ama ne yazık ki devraldığımız günden beridir bu çarklar vatandaşa hizmet yönünde, devlete hizmet yönünde çalıştırılmaya çalışılmış olmasına karşın, henüz yeterince çalışır duruma getirilmiş değildir. Neden? Çünkü yaratılan parti-devlet bütünleşmesi içerisinde çarklar vatandaşa hizmet için dönmemiştir. Ulusal Birlik Partisine ve onun yönetici kadrosuna dönük kuruldu bütün şeyler ve ona dönük ne yazık ki halen çalışma devam etmektedir. Yığınla sorun önümüze geldi. Sadece Tansel Doratlı'nın milletvekili seçilmesi ile boşalmamıştır Sağlık Bakanlığının kadroları. Gülşen Hanımın Hematoloji Uzmanı olarak seçilmesi ile birlikte, Mustafa Arabacıoğlu arkadaşımızın milletvekili seçilmesi ile birlikte Lefkoşa Devlet Hastanesinde de, eğitim hastanemiz olan bu hastanede de kadrolar boşalmıştır. Bir hematoloğun kaç yılda yetiştiğini hepimiz biliyoruz. Bunları çözümleyebilmek üç haftalık süre içerisinde mümkün müdür? Geçici birtakım tedbirlerle, mevcut hizmetlerin durdurulmaması için ve çarkların dönmesi için önlemler alındı. Ama nihai çözüm, hematoloğun yetişmesidir. Nihai çözüm, nefroloğun yetişmesidir. Nihai çözüm, şikâyetçi olduğumuz tek branş doktorluklarının iki kadro ile en az uluslararası standartları ve normları yakalayıp etkin bir sağlık hizmeti seviyesi, yüksek bir sağlık hizmeti, vatandaşa eşit düzeyde hizmet sunabilmenin özgün koşulu budur. Buna ulaşabilmek için de mevcut kadroların takviyesi gerekmektedir. Bunların önünü aşmaya çalışıyoruz. Bunları yeniden organize edip, sağlıkta yeniden yapılanmaya gidip bu tür mevcut sorunları aşıp gerçekten çağdaş norm ve standartlarda kaliteyi yüksek, etkin, halkımızın lâyık olduğu sağlık hizmeti en iyi bir biçimde aksamadan vermek azminde ve kararlılığındadır Koalisyon Hükümeti. Ama bunlara yol alırken, elbette ki

sıkıntılar olacaktır. Ondokuz yıllık, geçmişini saymıyorum, Ulusal Birlik Partisi icraatlarının ağır tortusunu çözmeden, onları kristalleştirip berraklaştırmadan yol almak mümkün değildir arkadaşlar. Dolayısıyla bu tür sorunları, bilinçsizce demiştir Sayın Tansel Doratlı arkadaşım, biz yıllardan beri sağlığın içindeyiz. Uzman kadrolarla birlikte katılımcı bir anlayışla çalışmayı kendimize rehber edinmiş insanlar olarak sağlık sorunlarının ustesinden gelenebilmesi için de bu yeniden yapılanmada kolektif çalışmayı, ekip çalışmasını, bugüne kadar yürütülmemiş karşılıklı diyalog ve hoşgörü ortamı içerisindeki sorunları aşabilme yol ve yöntemlerini bulup ortaya çıkarıp kalıcı çözümlere ulaşabilmenin asgari ilk adımı olan mevcut sistemin iyileştirilmesi çalışmalarını sonuçlandırmamız gerekir, ki ondan sonra diğer kalıcı çözümlere doğru süratle yol alabilelim.

Bunlar biribirinden tamamen ayrı hususlar değildir. İç içe olan hususlardır. Ve hem birini yaparken, nihai sonuca da dönük adımlarımızı, programlarımızı, plânlamalarımızı yapmaktayız. Hem de vatandaşın her gün yaşamakta olduğu sıkıntıları yaşamaması için, asgaride tutabilmek için bu sıkıntıları ve sorunları, çeşitli kombinozonlar içerisinde, çeşitli örneklemelerle, çeşitli adımları atıp, mevcut sistemimizin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki oluşmuş sosyal yapının ve mevcut düzenin aynası, vitrini olan hastanelerdeki olumsuz imajı olumluya dönüştürme gayreti ve uğraşına girmiş bulunuyoruz. Bütün bu yapı içerisinde hastanelerimiz şifa dağıtan gerçek müesseseler haline gelmesi gerekir. Gerçekten bozulan, tıkanan, işlemeyen, hiyerarşik idari yapının ve disiplinin, otoritenin yeniden gelmesi gerekir. Düşünebilir misiniz ki siz, başhekim altında çalışan kapıcısına, odacısına söz geçiremiyor. Neden? Çünkü sırtını dayısına dayadı, arkasında bir dayısı var, dayıya dayadı sırtını, otorite dinlemiyor. Mevcut hizmetler bu şekilde uygulamalar gidiyor.

SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Başhekimde iş yok demek.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Kendi altında çalışan personele eğer söz geçiremezse bir başhekim, mevcut tıkanan ve işlemeyen çark nasıl dönecek? Olay burdan itibaren başlar. Çok basit bir örnektir bu verdiğim örnek. Ve ordan itibaren sinsile içerisinde gitmektedir. Ama ne yazık ki sağlık servislerinde ve sağlık hizmetlerindeki zincir kopmuştur. Parçaları her biri bir tarafa dağılmıştır ve bu şekilde gitmektedir. Temel Sağlık Hizmetleri Müdürlüğünden giden direktifler uygulanmamaktadır. Niye heyecanlanıyorsunuz? Niye köpürüyorsunuz? Niye celâlleniyorsunuz? Yataklı Tedavi Kurumları Müdürlüğünden giden direktifler uygulanmamaktadır. Bunları mı anlatalım Meclis Kürsüsünden?

Dr. DERViŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Uygulattır sen.

ERGiN ABDULLAH (Devamla) - İşte onun için diyorum yeni bir dönem başladı. Ve bu yeni bir dönem içerisinde yeni icraatlar, yeni uygulamalar gelecek, çarklar olağan şartları içerisinde çalışacaktır. Sizin durdurduğunuz, sizin işletmediğiniz çarklar işleyecektir. Sizin zamanınızda bozulmuş, disiplinsizliklerin ayyuka çıktığı ve hiç bir zaman da otorite tanımayan, özellikle bunun üstüne basarak söylüyorum. Efendim?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Demokratik otorite.

ERGiN ABDULLAH (Devamla) - Şüphesiz, tabii. Bu düzenin yeniden tesisi, yeni yasal çarkların, kendi olağan sistematiği içerisinde çalışacağı bu düzenin geçisini yaratmaya çalışıyoruz. Dolayısıyla biz enkaz edebiyatı yapmıyoruz. Ben burda daha saatlerce ve devraldığımız olumsuz koşulları saatlerce daha burda sizlere anlatabilirim. Bunun edebiyatını yapmıyoruz. Enkazı biz yaratmadık. Enkaz önümüzde durmaktadır. Eğer varsa bu enkaz ki sizler de telaffuz etmeye başladınız. Demek ki geçmiş iktidarlardan devraldığımız olumsuz birtakım icraatlar vardır. Biz inkârcı değiliz.

TANSEL DORATLI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hastanelerde doktor olmayışı Ulusal Birlik Partisinin sorunu değil kardeşim.

ERGiN ABDULLAH (Devamla) - Kim?

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Hastanede acil ihtiyaç olan doktor eksikliği...

ERGiN ABDULLAH (Devamla) - Sen niçin ihtiyaç duydun Araz Yiğittürk'ün Su İşleri Dairesine gönderilmesini ve telefoniyen devreye girdin?

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Lütfen o insani bir konudur.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - İşte eski alışkanlıklarınız devam ediyor.

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Niçin başkasını...

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Eski alışkanlıklarınızdan kurtulunuz lütfen.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayın lütfen.

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Burada edebiyat yapmayalım.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Lütfen. Siyasilerdir.

BAŞKAN - Burda ikaz ediyorum, karşılıklı konuşmayın lütfen.

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Karpaz'da ayağı kırılan hastanın Lefkoşa'ya gelene kadar kangren olmasından kurtarmak zorundasınız.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Sorumlusu sizsiniz efendim. Sizsiniz sorumlusu bunun.

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Sorumlu biz değiliz.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Geldi, ortopedist geldi, yedeklemek için sizi. Ne yaptınız?

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - İşin ciddiyetini fark etmeyip burada edebiyat yapmayın.

- 641 -

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Ne yaptınız siz?

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Altın Yürükoğlunu biz mi sürdük şeye?

TARIM, DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKANI FERDİ SABİT SOYER (Yerinden) - Ticari rekabet endişesi mi bu acaba?

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Biz mi gönderdik iki ortopedisti Mağusa'dan başka tarafa?

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Şimdi sen gönder Mağusa'ya.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım lütfen. Sayın Bakan lütfen konuşmanıza devam eder misiniz?

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Rica ederim.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Şimdi gönder Mağusa'ya.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Beş ortopedist var bu ülkede, Mağusa'da bir tane yok. Oranın insanı vatandaş değil mi?

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Tamam, kimdir sorumlusu Sayın Doratlı bunun.

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Kardeşim Bakan sensin.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Kimdir sorumlusu lütfen.

BAŞKAN - Sayın Milletvekili, Sayın Bakan...

- 642 -

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Sorumlusu kimdir?

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Celallenme, celallenme.

FERDİ SABİT SOYER (Yerinden) (Devamla) - Ticari rekabet endişesi mi bu?

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Ha, eğer pastadan pay alacak kavgasına girdiyse o zaman değişir.

FERDİ SABİT SOYER (Yerinden) (Devamla) - Pazar daralma endişesi mi?

BAŞKAN - Sayın Bakan, karşılıklı konuşmayın lütfen. Devam edin efendim.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yahu doktor gönder diyor. Nasıl pazar daralması?

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Kim diyor?

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sen. Arkadaşın...

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - E, bizim, anlatıyorum efendim. Sayın Derviş Eroğlu...

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Beş tane varsa burda, bir tane gönder.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Saatlerdir anlatmaya çalıştığımız odur.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Konuş, konuş. Cevap vereceğim.

ERGİN İLKTAÇ (Devamla) - İki tane...

BAŞKAN - Sayın Bakan, karşılıklı konuşmayalım lütfen.

ERGİN İLKTAÇ (Devamla) - İki tane, eğer Hakan'ı da sayarsak, üç tane ortopedist...

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yahu, onlar askerdir. Bugün var, yarın yoktur.

ERGİN İLKTAÇ (Devamla) - Tamam efendim. Geçici tedbir olarak bir gün Girne'den gidiyor, bir gün Lefkoşa'dan gidiyor.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yok, elinde varsa fazla, tayin et bir tane de oraya diyor sana.

ERGİN İLKTAÇ (Devamla) - E, var mı? Onu araştırıyoruz işte.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bir aydır araştırıyorsun?

ERGİN İLKTAÇ (Devamla) - Güvenlik Kuvvetlerinden onun için direktif vermesini istedik, ki hizmetler durmasın efendim. Ama gelen kadroyu sen Yeşilyurt'a sürecen, ondan sonra da çıkacan ve burada efendim işte... E, vardır. Bilinen birşeydir. Bunu reddetmiyoruz ki biz.

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Lefkoşa) (Yerinden) - Dahiliyeyi de öyle cover ederlerdi zamanında. Lefkoşa'dan cover ederlerdi.

ERGİN İLKTAÇ (Devamla) - Evet efendim. Girmek istemiyorum efendim onlara ben. Onun için sonuç olarak şunu söylemek istiyorum. Sağlık konusunda...

BAŞKAN - Sayın Bakan, lütfen.

TARIM, DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKANI FERDİ S. SOYER
(Yerinden) - Mağusa'daki ortopedist de Yeşilyurt'a gitti, değil
mi ya?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Hepsini anlatacağım
sana.

FERDİ S. SOYER (Yerinden) (Devamla) - Tabii, anlat bakalım
onu da. Mağusa'daki ortopedist nasıl gitti oraya.

ERGİN İLKTAÇ (Devamla) - Keyfi idareye biz DP-CTP Koalisyonu
olarak artık keyfi idareye son vermek azminde ve kararlılığımızda.
Duran, işlemeyen, tıkanan mekanizmaların aşılması için ve partizanca
geçmişte yapılan atama, tayin, terfide bir sürü sistemlerin çalış-
tırılmış, onlara girmeyeceğim, daha ziyade kendi iç sistemiği
içerisinde dönmesi gereken çarkların çalıştırılması ve bu doğrultuda
atılması gereken adımları birlikte, sağlık çalışanları bütün
meslek örgütleri ile birlikte bu işi karşılıklı konsensuslar
çerçevesinde yürütmek, ana ilke ve prensibindeyiz.

Şunu söylemek istiyorum en son olarak. Biz, eğer usulsüz
ve yasa dışı olarak işe alınanların, daha doğrusu bizden usulsüz
yasa dışı olarak işe alınanların arkasını sıvazlamamızı istiyor-
saydı Sayın Ulusal Birlik Partisi Meclis Grubu üyeleri, bunu
bizden sakın beklemesinler. Bu tür icraatı biz yapmayacağız.
Ama eğer bu yasa dışı ve usulsüz diye, bizim önümüze gelenleri
durdurduk diye bize partizanlık suçlaması yapmaya devam edecek-
lerse, evet, yasa dışı ve usulsüz bütün atamaları durdurmaya
devam edeceğiz, bu partizanlık ise, ben partizanlık yapmaya devam
edeceğim. Teşekkür eder, saygılar sunarım.

TANSEL DORATLI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Durdurmadıklarınız
da vardır Sayın Bakan.

ERGİN İLKTAÇ (Devamla) - Hepsi, Sayıştaydan gelenlerin hepsine yazı gitmiştir.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan; sataşma var, cevap vereceğim.

BAŞKAN - Kime karşı sataşma? Ben tespit etmedim.

SAĞLIK BAKANI ERGİN İLKTAÇ (Yerinden) - Sataşma yok efendim, lütfen. Biz kimseye sataşmadık.

BAŞKAN - Hayır, konuşması Sayın Bakanın gayet genel çerçeve içinde olmuştur. Şahsınızla ilgili birşey söylenmemiştir Sayın Hasipoğlu. Siz söz veremeyeceğim, kusura bakmayınız.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ben konuşmak istiyorum.

ERGİN İLKTAÇ (Yerinden) (Devamla) - Sataşma yok efendim. Ne münasebet.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - O zaman, gündem dışı isteriz.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri; Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın İrsen Küçük'ün, "Tarımsal Mücadele" konulu gündem dışı konuşma istemi.

Okuyunuz lütfen.

KATIP -

1 Şubat 1994

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına,

"Tarımsal Mücadele" konusunda gündem dışı konuşma yapmak istiyorum. Gerekli iznin verilmesini saygılarımla arz ederim.

İrsen Küçük
UBP Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Küçük.

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bugün gündem dışı olarak getirdiğim konu, ülke genelini tümü ile ilgilendiren tarımsal faaliyetlerde zirai mücadelenin yeri üzerinde durmak isterim.

Muhterem milletvekilleri; şunu peşin söylemek isterim ki, yeni dönem Cumhuriyet Meclisimizin bu toplantısında ilk gündem dışı konuşmamı yapmak üzereyim ve amacımız şudur ki muhterem milletvekilleri; geçmiş dönemlerde alışılmamışın dışında Ulusal Birlik Partisinin muhalefet ettiği bu dönemde Cumhuriyet Meclisimizde halkımıza dönük hizmetlerin daha sağlıklı bir şekilde Hükümetimiz tarafından iletilmesi konularında Hükümetimize yardımcı olmak, yol göstermek gerekirse, gerekirse uyarmak görevini ve yapıcı bir muhalefeti arzu ettiğimizi peşinen söylemek isterim.

Muhterem milletvekilleri; içinde bulunduğumuz günler, gerçekten Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarım sektörü açısından çok önemli ve çok ilginç günlerdir. Bir kaç gün öncesine kadar büyük bir kuraklığın sözkonusu olduğu adamızda, çok şükür ki bir kaç gündən beri yağın bereketli yağışlarla, kuraklık korkusu büyük ölçüde ortadan kalkmıştır.

Muhterem arkadaşlar; yağış oldu diye biz mevsimin sonunda alacağımız ürünün hesabına yatmış olamayız. Mevsim sonunda beklentimize ulaşabilmek için tarım sektöründe alınması gerekli bir çok önlemler vardır.

Muhterem arkadaşlar; bir kaç gün önce Sayın Bakan arkadaşımın açıklamalarını da basından takip ettim. Bu açıklamalar tabii ki gününde olan açıklamalar. ancak bana göre yetersizdir. Ve bir kaç konuyu daha içermesi gereken açıklamalar beklenmekteydi.

Muhterem arkadaşlar; bugünlerde özellikle altı yüz bin dönüme yakın ekim alanı olan arpa-buğday üretimini büyük ölçüde etkileyen, halk dilinde sirividi diye bilinen yaprak kurdu zararlısının, zararlısı konusunda tedbirlerin alınması gerektiği günlerdir. Tarım Bakanlığımızın açıklamaları içinde de buna rastlamak mümkün. Ancak ne var ki Bakanlığımız tamamen bu yükü, bu ağırlığı çiftçimize, köylümüze, hayvancımıza bırakmış izlenimini bize vermektedir.

Muhterem arkadaşlar; çiftçimizin teknik olanaklarıyla beş yüz elli, altı yüz bin dönüm arazinin ilâçlanması bu an için mümkün görülmemektedir. Kaldı ki yaprak kurdu bu dönemde belki de en az iki kez ve hatta üç kez ilâçlanması gereken bir zararlıdır. Belki on gün arayla, on beş gün arayla Mart ortalarına kadar bu zararlıyı takip etmek gerekmektedir. Bu arada bu döneme isabet eden bir diğer zararlı da, tabii ki yabancı otlardır. Bu konuda da mücadelenin bekletilmeden sürdürülmesi gerekmektedir.

Muhterem arkadaşlar; çiftçimizin gerçekten temel üretimi olan arpa-buğday ziraatımızı sağlıklı bir şekilde yıl sonuna kadar ulaştırmak istiyorsak başta bahsettiğimiz sirividi, yabancı ot mücadelesi ve buna paralel olarak bir çok daha zararlılarla mücadele ve alınması gereken tedbirleri de beraberinde getirmektedir. Bir örnek vermek gerekirse, yağışlar geç başlamıştır. Bir çok yörede ekinler çok küçüktür. Geriye kalan günler kısadır. Süratle yaz ayları geleceği için bu ekinlerin iyi bir ürün verebilmesi için de üstten gübrelenmesi kaçınılmazdır. Bu konuda da Bakanlığımızın uyarıcı tedbirleri alması ve çiftçimizi bu konularda uyarması gerekmektedir.

Muhterem arkadaşlar; bunları söylememin nedeni bu konularda güncel tedbirler alınması gerekmektedir. Gün atılırsa zararın önlenmesi mümkün olmayabilir. Ve hatta bu gibi zararlılar bir sonraki yıl ürününü dahi etkileyebilir. Örneğin sirividide olduğu gibi, çünkü kurt yumurtasını bıraktı mı bir sene sonra onunla mücadele edilebilir ancak ve bir yıl sonra yeniden bu zararlının tarım alanlarına zarar vermesi söz konusudur.

O bakımdan muhterem kardeşlerim, günlük tedbirlerimizi süratlendirmemiz gerekmektedir. Hali ile yeni kurulan bir hükümet göreve gelmiştir. Yaklaşık bir aylık süredir, iktidara gelen Hükümetimizin acil bir çok konularını takdir etmemek mümkün değildir. Ama güncel olan, elzem olan, şart olan bu tedbirleri de ihmal edemeyiz. Biz Bakanlıklarımızı yeniden oluştururken, kurarken bu faaliyetleri de çiftçimiz adına ihmal etmemiz mümkün değildir muhterem milletvekilleri.

Muhterem arkadaşlar; önümüzdeki haftalarda yine gündeme gelecek olan bazı zararlılar sözkonusudur. Biz bu kürsüden ilgilileri peşinen uyarmak isteriz. Çünkü arpa, buğdayın nasıl elde edildiğini düşündüğümüzde, büyük zahmetlerle, büyük risklerle ve büyük paralarla elde edilecek olan bu ürünümüzün bazı küçük tedbirsizliklerle elden çıkmasını da istemeyiz muhterem milletvekilleri. Bir sirividi mücadelesinin zamanıdır. Bir yabani ot mücadelesinin zamanıdır. Üstten gübrelemenin zamanıdır. Bunları müteakip bir fare kampanyasının başlatılması ve bunun tedbirlerinin alınmasının zamanı yaklaşmaktadır.

Yani muhterem arkadaşlar; gerek tahılda, gerekse hayvancılıkta, gerek narenciyede ve gerekse zeytinde mevsimsel tedbirlerin bir bir sıralanması, alınması gerekmektedir. Biz peşinen bu konularda uyarımızı yapmak istiyoruz. İlgili arkadaşlarımız bu konuda tedbirlerini almış olsunlar. Amacımız, bugün bir eleştiri getirmek değildir. Ama Hükümetimiz yeni oluştu diye mevsimi de kaçırmak istemeyiz. Güncel konularda da uyarı yapmamız, bize oy verip Cumhuriyet Meclisine, bu kürsüye gönderen halkımıza karşı, çiftçimize karşı, hayvancımıza karşı, narenciyecimize karşı olan görevlerimizi de getireceğiz muhterem arkadaşlarım.

Sevgili kardeşlerim; bu kürsüye çıkan, birkaç haftadan beri çıkan Bakan arkadaşlarımızın dilinden devamlı açıklık politikası düşmemektedir. Temennimiz, iktidarda oldukları sürece açık bir politika güdsünler ve bu açık politikalarını güdtükleri müddetçe de bizler bu kürsüden kendilerine halkımız adına, vatandaşımız adına destek vereceğiz. Ancak, ne var ki, birkaç gün önce kesimi açıklanan valencia ürününün fiyatının açıklanmaması, acaba diyoruz tarım sektörü bu açıklık politikasından yeterince nasibini alamayacak mı? Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Küçük.

Sayın Bakan, buyurun.

TARIM, DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKANI FERDİ S. SOYER -
Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin önemli sektörü olan tarım sektörünün ileriye doğru gelişebilmesinde yalnız icraat değil, aynı zamanda eleştiri ve tartışma da gereklidir her sektörde olduğu gibi. Bu bakımdan bu Bakanlık görevini sürdürürken, özellikle tarım sektörü ile ilgili olarak, tarımsal sektördeki bütün alanlarla ilgili olarak bütün herkese, her görüşe sahip insanın öneri, görüş ve eleştirilerinden yararlanacağız. Çünkü çözeceğimiz sorun, tümümüzün sorunu olacaktır ve gelişme, sonuçta ülkemizin gelişmesi çerçevesinde tecelli edecektir. Bu bakımdan Sayın İrsen Küçük'ün getirdiği konuya açıklık gelmesi bakımından da yararlıdır. Aynı zamanda Sayın İrsen Küçük'ün getirdiği konularda bundan böyle her alanda görüş, öneri ve eleştirilerini de bekleyeceğimi belirtmek isterim. Ve bu görüş, öneri ve eleştirilerden de yararlanacağımı şu anda peşinen söylemek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; güvenoyu alıp iş başına başladıktan sonra, görevi aldıktan sonra ilk eğildiğimiz konulardan bir tanesi, zararlılarla mücadele konusu oldu ve sirividi konusu oldu. Bu konu ile ilgili, 1993'te geçirilen 1994 Bütçesine, Ulusal Birlik Partisinin geçirdiği bütçeye baktık. Bu Bütçede, 1,250,000,000.-'lik bir kaynak var.

Bakanlar Kurulunun ilk görüştüğü önerge ve benim de Bakanlar Kuruluna ilk götürdüğüm önerge, bu sirividi mücadelesi için gerekli kaynağın ayrılması ve bu doğrultuda gerekli işlemlerin başlatılması yönünde oldu. Bakanlar Kurulumuz bu önergeyi onayladı. Ve usulü dairesinde bunun için ihaleye çıkıldı. Derhal, ihale yarın sonuçlanacaktır. Biz bu ihale sürelerini konunun önemine binaen kısa tutmaya çalıştık ve bunu da başardık, özellikle Maliye Bakanı arkadaşımızın yardımlarıyla. Ve bu süreleri kısalttık. Yarın ihale süresi bitiyor. İhalede öngörülen şartnameye göre de bazı ihaleye katılanların şikâyetlerine de neden olsa bunu koyduk. Süreyi on gün tuttuk. Yani ilâcı tedarik etme süresini, kim kazanacaksa ihaleyi bilmiyorum. Bunun önemine binaen süreyi de on gün tuttuk. Bu bazı eleştiriler almış olmasına rağmen durum budur. Uçakla ilâçlama yapmayı düşünüyoruz. Bunun için uçakla ilgili yakıt temini, izinlerin alınması için gerekli bütün girişimler yapılmıştır. ve bizim plânlamamıza göre herhangi bir aksama olmazsa, şu veyahut bu şekilde, herhangi bir aksama olmazsa 17 veya 18'inde Şubat'ın, zirai mücadele çerçevesinde yaptığımız plânlamalara göre sirividiye karşı uçakla ilâçlama başlayacaktır. Ancak elimizdeki kaynak 1,250,000,000 Türk Lirasıdır. Bunun tümünü kullanıyoruz. Bunun tümünü kullanıyoruz. Ekili alan oldukça fazladır. Bu durumda sirivididen en fazla etkilenen bölgeleri uçakla ilâçlamak istiyoruz. Elimizde kalan belli bir miktar da, uçakla ilâçlama yapılmayacak yerleri, kontrollü ve düzenli bir şekilde ama muhakkak yapılması kaydıyla, muhakkak yapılması kaydıyla vermeyi de plânlıyoruz. Bu plânlamalar yapılmıştır. Ve normal usulüne göre geciken ihaleyi, normalde bu sirividiye karşı ihale Ocak'ın ilk haftalarında açılması lâzımdı, bu sürelerin zamanında yapılabilmesi için, biz bunu süreleri kısalttırarak, acil bir zamanda beş-sekiz günlük bir kayıpla plânlamamıza göre gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Dolayısıyla bunu açıklama fırsatı verdi İrsen Beyin yaptığı konuşma ve görüş. Bu bakımdan da bu vesileyle bunu açıklıyorum. Gerekli açıklamalar, üstten gübreleme ve diğer tedbirler konusunda da önümüzdeki günlerde Bakanlığın detaylı, uyarıcı açıklamaları yapılacaktır. Bunlar da hazırlanmıştır. Ve bu...Efendim?

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa) (Yerinden) - Geç kalmasın.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Hayır, bu hafta bunlar yapılacaktır ve böylece uyarıcı ve yönlendirici çalışmalar devam edecektir.

Valensiya konusunda ise durum şudur; bu yıl bir şans gelmiştir elimize, mevsimin iyi gitmesinden ötürü bir şans gelmiştir. Bu şans da, üründe erken bir olgunlaşma vardır. Dolayısıyla bu konuda pazara erken girme ihtimalimiz kuvvetle muhtemeldir. Bu bakımdan çok acele ettik ve valensiya hasadının hemen başlayabilmesi için Cypfruvex'te gereken ön hazırlıkların yapılmasını istedik. Makine bakımı, gerekli organizasyonlar ve düzenlemelerin yapılması. Tarım Dairemiz bize sürekli rapor getirdi, şeker, su oranlarıyla ilgili olarak. Gördük ki biran evvel hasada girmek gerekiyor. Bundan ötürü 1 Şubat olarak bunun tarihini tespit ettik ve açıkladık. Buna bağlı olarak neden 1 Şubat dedik? Biran evvel Tarım Dairemize şu kıstasları ve kriterleri koyduk. Şekeri ve suyu erken gelen bahçelerin tespit edilmesi ve süratle kesimin bunlardan başlaması. Bunun için bir çalışma marjı tutmamız lâzımdı ilgili birimlere, Tarım Teftişe, diğerlerine. Bundan ötürü bunu gerçekleştirdik ve şu anda bu çalışma da belli bir aşamaya gelmiş bulunmaktadır. Fakat bu arada bu aciliyet içerisinde ilgili yerlere, ilgili mercilere Valensiya ürününün fiyatının tespiti için de gerekli çalışmaların yapılması talimatını verdik. Bu çalışmalar da sürüyor. Ve kısmetse bugün, yarın, öbür gün bu fiyat konusunda ilgili yerler açıklamayı yapacaktır. Bütün üretici birlikleriyle, eldeki olanaklarla, Cypfruvex'in içinde bulunduğu ve bütün toplumu ilgilendirip, tümümüzün tartışması gereken mali tabloyu da gözeterek

ve sorunu ve çıkmazı da gözeterek, bir fiyat tespiti konusuna gitmemiz gerekmektedir Valensiyada. Çünkü bu narenciye üretimimizin geleceği ile ilgili bir konuya gelmiş ve dayanmış durumdadır meselenin sorunu. Bu ne yalnızca bizim, ne yalnızca başka kesimin sorunu durumdadır, tümünün sorunu durumdadır. Ve bunu da önümüzdeki günlerde yapacağımız çalışmalarla kamuoyunun bilgisine getirmeye çalışacağız. Herkes eteğindeki taşı döksün ve bu konu tartışılsın ve ortak bir çıkış yolunu toplumsal temelde, narenciye sektörü gibi önemli bir alanda ve diğer sektörlerde kuşkusuz, ama acil olarak narenciye sektöründe bulabilelim. Çünkü gerek işçinin, gerek kesimcilerin, gerek nakliyecilerin, gerekse üreticinin ve buna bağlı olarak bu gelirden geçinen bölge esnafının, yüzlerce ve binlerce insanın doğrudan evi ile ve ekmeği ile ilgili ve geleceği ile ilgili konu haline gelmiştir durum. Bunu da elbirliği ile tartışalım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Bakan.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Bakana bir sorum olacak.

TARIM, DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKANI FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Efendim?...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Özür dilerim efendim. Bundan kısa bir süre önce Sayın Bakan, Narenciye Kurultayında toplanması ile ilgili bir basın açıklamanız olmuştur.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Evet.

İBRAHİM KORELİ (Yerinden) (Devamla) - Bu nedenle herhangi bir tarih siz belirlediniz mi yoksa? Çünkü yaşamsal önemi bakımından biraz önce izah etmeye çalıştığınız gibi, yaşamsal önemi bakımından bir zorunluluk halinde durmaktadır. Tarım sektöründe çalışanlar, üreticiler, kesimciler, tüm halkımızın üçte birini ilgilendiren bir sorun olma bakımından büyük bir ivedilik arz etmektedir.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Evet. Haklısınız.

İBRAHİM KORELİ (Yerinden) (Devamla) - Tarih konusu ile ilgili birşey söyleyebilir misiniz bana?

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Evet haklısınız. Bu konuda çalışmayı sürdürüyoruz. Ancak bu konuda size kesin bir tarihin her şeyden evvel böyle bir kurultayın hazırlanabilmesi ve sıhhatli ve verimli sonuçlar üretebilmesi için takdir edersiniz ki, kendi bakanlığı, yani Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığında yapacağımız bir düzenleme ile de bu bir paraleldir. Bu düzenleme gerçekleştiği zaman, kendimize göre çalışma arkadaşlarımızı şekillendirip diğer arkadaşlarımızı da görevler verdikten sonra, kısa bir sürede bunun tarihini açıklayacağız.

Bu arada şunu da belirteyim ki, fare ve diğer zararlılarla mücadele konusunda çalışma başlatılmıştır. Bunun için işte bugün Maliye Bakanlığına avans istenmesi için yazı yazılmaktadır Bakanlıktan. Çünkü ilgili bütçe kaynakları bu konuda yetersizdir ve ilgili bütçe kaynakları bizi bu konuda mücadele etmekten geri koymaktadır. Çünkü bütçede ayrılan kalem, bu alan için çok azdır, çok çok azdır. Fare için yalnızca bize naylon almaya yetebilir ayrılan kaynak. Bunun için avans talebinde bulduk Maliye Bakanlığından. Maliye Bakanı arkadaşımız da gerekli anlayışı göstermiştir bize. Bu konuda bir avans talebimiz olacaktır. Bütçenin, önümüzde bulunan bütçenin imkânlarına göre gitmeye çalışacağız ve bu rakamları biraz zorluyoruz ve bu zorlamada bize Maliye Bakanı da yardımcı olmaktadır. Bunun da ayrıca altını çizmek gerekir.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Sayın milletvekilleri; şimdi de Onaya ve Bilgiye Sunuş işlemleri yapılacaktır. Başbakanlıktan gelen, onay için gelen yazı. Okur musunuz?

KÂTİP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
BAŞBAKANLIĞI

Sayı : BB/11/94-3

Konu : İvedilik.

Lefkoşa, 27. 1. 94

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: 27/1/1994 tarih ve BB/11/94-3 sayılı yazımız.

İlgi yazımız ekinde sunulan Seçim ve Halkoylaması (Değişiklik) Yasa Tasarısı ile Esas Yasanın 216. maddesi kaldırılmakta ve yerine yeni 216. madde konulmaktadır.

Söz konusu değişiklik ile Seçim ve Halkoylaması Yasası'nda belirtilen suçlardan dolayı açılacak kamu davalarının Seçim ve Halkoylamasının bittiği tarihten başlayarak üç ay içinde değil de bir yıla kadar açılabilmesine olanak sağlanmaktadır. Yasanın öngördüğü üç aylık sürenin çok kısa olduğu ve bu süre içinde işlenen suçların soruşturulmalarının çok zor olduğu düşüncesi ile hazırlanan tasarının bu sürenin hitamından önce süratli yasalaşması hükümetimizce uygun ve gerekli görülmektedir.

Bu itibarla anılan Yasa Tasarısı için Cumhuriyet Meclisi İktüzüğünün 86(1) maddesi uyarınca ivedilik kararı verilmesi hususunda gereğini saygılarımla istirham ederim.

Hakkı ATUN
Başbakan

BAŞKAN- Teşekkür ederim. İvedilik konusunda...

SALİH COŞAR (Lefkoşa)(Yerinden)- Evet, söz istiyoruz.

BAŞKAN- Söz isteyen varsa bir lehte bir aleyhte söz verilecektir. Aleyhte mi konuşacaksınız Sayın Coşar?..

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Aleyhte konuşacağım.

BAŞKAN- Buyurun.

SALİH COŞAR (Lefkoşa)- Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; 5/76 sayılı Seçim ve Halkoylaması Yasasının 216'ncı maddesi değiştirilmek istenmektedir. Bu Tasarı için de ivedilik kararı önerisi var. Elimde Yasa Tasarısı var. Maddenin gerekçesini okuyorum. Madde ile esas Yasanın 216'ncı maddesi kaldırılmış ve yerine yeni 216'ncı madde konmuştur. Bundan amaç Esas Yasada öngörülen üç aylık sürenin bir yıl olarak değiştirilmesidir. Peki gerekçe nerde? Amacı anladık.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden)- Çok suç işlendi efendim bu seçimlerde onun için aciliyeti var.

SALİH COŞAR (Devamla)- Müsaade eder misiniz Sayın Başkan?

BAŞKAN- Buyurun Sayın Coşar.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Seçimde çok suç işlendi.

SALİH COŞAR (Devamla)- Sayın Başkan, müsaade ederseniz konuşacağız.

BAŞKAN- Buyurun efendim sizi dinliyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla)- Şimdi Yasanın gerekçesi yok. Üç aylık sürenin bir yıla çıkarılması istendi, tamam. O istektir,

hedeftir, amaçtır. Gerekçe, gerekçe yok. Şimdi bu ivedilik kararına biz niye karşıyız, onun gerekçesini ben anlatayım.

Şimdi muhterem arkadaşlar; Seçim Yasasında, seçim döneminde yapılan bazı icraatlar için kamu davası açılabilir. Bunun için amir kural vardır. Ama bu amir kuralın işlemesi de üç ayla sınırlandırılmıştır. Niçin üç ayla sınırlandırılmıştır? Bu konuyu düşünmek gerekir. Seçime giriyorsunuz, seçim - den sonra, yani en büyük mahkeme olan halkın mahkemesinden geçerek, Meclise gelen politikacıları uzun süre zan altında tutmamak için üç ay konmuştur. Yani üç ay konmanın bir gerekçesi var. Bir politikacıyı siz, bir yıl da zan altında tutabilirsiniz, beş yıl da zan altında tutabilirsiniz. Yani biz buraya gelip gerekçe gerçi içinde ama konabilirdi gerekçe ve denebilirdi ki çok sayıda konu oldu, bize bir yıl da yetmez, bunu beş yıl yapalım. Bu da bir görüşür. Ama bu yasanın amacı politikacıyı zan altında tutmak mı istiyorsunuz, tutmamak mı istiyorsunuz. Konu burdadır. Şimdi denebilir ki ilgili merci Hükümete müracaat etmiştir ve demiştir ki benim elimde konu çoktur ben bunu yetiştiremem, böyle bir gerekçe ortaya koyabilir.

O zaman iktidara düşen nedir? İktidara düşen, olanakları artırmaktır. İktidarın görevi, olanakları artırmaktır. Yani ben bu konuları inceleyip dosyalarını tamamlayıp bağımsız mahkemelere sevketmem için, nereye ihtiyacım var? Daha çok yardımcıya mı ihtiyaç var, daha çok daktiloya mı ihtiyaç var, daha çok vasıtaya mı ihtiyaç var, daha çok sayıda polisin emniyet mensubunun ayrılıp çalışmasına mı ihtiyaç var? Bu ihtiyaçlar idareye sunulur, idare bu ihtiyaçları yerine getirir. Yani olanakları artırır. Yoksa seçimden çıkan politikacıyı zan altında tutmak bir marifet değildir. Ne hukukun ilkelerine, üstünlüğüne de uymaz.

O zaman biz bu kürsüden Ulusal Birlik Partisi olarak şunu önereceğiz. Gelin şu maddeyi değiştirin, beş yıla çıkarın. 1976'dan bugüne kadar da bütün seçim suçları için kamu davası açın. Bu görüşlerle red oyu kullanacağız. Teşekkür eder, saygılar sunarım.

(Meclis Başkanı Ayhan Halit Acarkan Başkanlık Kürsüsünü Meclis Başkanı Yardımcısı Olgun Paşalar'a devreder)

BAŞKAN - Lehte söz isteyen var mıdır?...

GENÇLİK SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) - Çok kısa bir şey.

BAŞKAN - Grup adına mı? Buyurun Sayın Serdar.

GENÇLİK SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ -

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu sürenin uzatılma isteminin gerekçesi, elbette seçim döneminde suç olabileceği var sayılan konuların çokluğundan dolayıdır. Personel takviyesi Savcılığa yapılmış olmasına rağmen, gerek memur, gerek polis itibarı ile konuların araştırılması dahi hala daha bitmemektedir. Çünkü sadece bir işe alınma, usulsüz işe alınma olayında dahi, usulsüz işe alımdan başlayarak kademe kademe yapılan soruşturma ile bir tek konu hakkında yedi, sekiz kişinin aynı konu hakkında ifadesi alınması gerekmektedir. Ve soruşturmalar hala daha bitmemiştir ki, eğer suç var ise dava açılabilsin.

Sayın Coşar'ın dediği gibi, bu Yasa üç ay olarak belirlenmişti daha önce, politikacının zan altında uzun süre tutulmaması için. Bu zandan üç ay zarfında varsa suç dava açılsın, yoksa o zan altından kalksın politikacı diye. Ancak bu kez durum öyle değil. Suç işlediği var sayılan politikacı bir değil, olay bir değil gerçekten çok fazladır. Ve eğer suç ise bunlar, şöyle bir görüş var şimdilik, bir düşünce vardır, suç vardır veya suçlu vardır iddiasında değilim. Araştırılması yapılmaktadır. Eğer suçlu varsa, suç var ise bunu da Başsavcı herhalde ortaya çıkaracaktır.

Ancak bir olay daha vardır. Eğer bir politikacı seçildikten itibaren, uzun süre veya kısa süre zan altında kalmak istemiyorsa, zan altında kalabileceği birtakım uygulamalara da girmemesi esastır. Dün seçim öncesi Ulusal Birlik Partisi birtakım, Hükümet olarak birtakım icraatlar yapmıştır, zan altında kalmıştır. Yarın aynı zan altında bugünkü Hükümet kalmak istemiyorsa, o uygulamaları kendi Hükümeti döneminde seçimlere girerken yapmaması gerekir. Eğer her seçim dönemi biz 1200, 2000, 3000 gencimizin duygularını, isteklerini, beklentilerini istismar ederek seçim kazanacaksak, varsın o seçimi kaybedelim. Ama bunu bir kere daha hiçbir hükümet, hiçbir politikacı tekrar etmesin.

Olay budur. Konuların çokluğu, soruşturmanın uzun sürme gerekliliği, Başsavcıdan Hükümete böyle bir istemde bulunma zorunluluğunu getirmiştir. Hükümet de bu konuların bir kere daha kendi döneminde dahi bir kere daha tekrarlanmaması için bu süreyi bir yıla uzatma gerekliliğini hissetmiştir ve bu yüzden bu yasa değişikliğini Meclise göndermiştir.

O arada Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir de temennim olacaktır, bunu bir temenni olarak addetmenizi isterim lütfen. Bu Mecliste bütün partilerin de katılımından sonra gerçekten birtakım olaylar çok daha demokratik bir şekilde tartışılmakta, araştırılmaktadır, irdelenmektedir. Gönül arzu eder ki her birleşim burada Bayrak Radyo Televizyon Kurumunun kameralarını görelim ve sadece basın ve buraya gelen izleyiciler değil, halk da direkt olarak bu Mecliste konuşulanları, tartışılanları dinleyebilsin istediği takdirde. Nelerin gündeme geldiğini, nelerin tartışıldığını görsün ve direkt bilgilenmiş olsun. Bu bir temennidir.

Bu güzel sorulardan, gündem dışı konuşmalardan, tartışmalardan sonra bunun gerekliliği üzerinde tekrar durmak ihtiyacını hissettim. Saygılar sunarım.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; Başbakanlığın Seçim ve Halkoylaması (Değişiklik) Yasa Tasarısının KOMitede ivedilikle görüşülmesi ile ilgili Tezkere ile ilgili bir lehte bir aleyhte konuşmacılar söz almıştır. Şimdi...

SALİH COŞAR (Lefkoşa)(Yerinden)- Bir açıklama yapabilir miyim?...

BAŞKAN- Efendim?...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Bir konuda bir açıklama yapmak gerekiyor.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden)- Bizce uygun değildir Sayın Başkan.

BAŞKAN- Bir lehte bir aleyhte konuşmacı söz aldı, onun için söz veremeyeceğim.

Şimdi Tezkereyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Sayar mısınız.

KATİP- 26

BAŞKAN- Kabul etmeyenler?...

KATİP- 12

BAŞKAN- Çekimser?... Yok. Kabul edenler 26. Kabul etmeyenler 12. Çekimser yok, kabul edilmiştir.

Gündemin okutulup bilgiye sunulacaklar bölümünde bir tek konu vardır. Ulusal Birlik Partisi Girne Milletvekili Sayın İlkay Kâmil'in yurt dışı izin istemi. Okur musunuz lütfen?

KATİP-

28. 1. 1994

K.K.T.C. Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

29 Ocak 1994 tarihinden 4 Şubat 1994 tarihine kadar yurt dışında olacağımdan belirtilen süre içerisinde izinli sayılmamı saygılarımla olurlarınıza arz ederim.

İlkay Kâmil
UBP Girne Milletvekili.

BAŞKAN- Uygun görülmüştür.

Böylelikle okutulup bilgiye sunulacaklar bölümü tamamlanmış olmuştur.

Sayın milletvekilleri; gündem gereği görüşmeler tamamlanmıştır. Gruplar arasında varılan uzlaşma gereğince Cuma günü toplantı gündeminde konu olmadığından gelecek birleşim 8 Şubat 1994 Salı günü saat 10.00'da yapılacaktır. Bu konuyu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oybirligiyle kabul edilmiştir. Gündem sizlere daha sonra dağıtılacaktır. Birleşimi burda kapatıyorum, teşekkür ederim.

(Kapanış saati: 12.30)

DÖNEM : III

YIL : 1

CUMHURİYET MECLİSİ
GÜNDEMİ
8'inci Birleşim
1 Şubat 1994, Salı
Saat: 10.00

GÜNDEM:

I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI:

Bu Kısımda Gündem Dışı Konuşmalara ve Sunuşlara yer verilecektir.

II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER.

III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER.

IV. SORULAR.

V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI.

VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLERLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER.